

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
MACIEJA SZPUNARA
przedstawiona w dniu 2 maja 2019 r.¹

Sprawa C-28/18

Verein für Konsumenteninformation
przeciwko
Deutsche Bahn AG

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy, Austria)]

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym – Rozporządzenie (UE) nr 260/2012 – Artykuł 9 ust. 2 – Wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro – Dostępność płatności – Płatność poleceniem zapłaty w ramach SEPA (jednolitego obszaru płatności w euro) – Warunki ogólne wymagające od płatnika posiadania miejsca zamieszkania lub siedziby w tym samym państwie członkowskim co odbiorca

Wprowadzenie

1. Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że podstawowe wolności tworzące rynek wewnętrzny nie znoszą dobrze wymogów związanych z miejscem zamieszkania lub siedzibą. W świetle podstawowych wolności eliminowanie przeszkód wynikających z wymogów dotyczących miejsca zamieszkania lub siedziby pozostaje nadal, tak jak wcześniej, przedmiotem zainteresowania zarówno unijnego prawodawcy², jak i Trybunału. W związku z powyższym Trybunał niejednokrotnie orzekał, że przepisy krajowe przewidujące rozróżnienie ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę mogą być niekorzystne głównie dla obywateli innych państw członkowskich, ponieważ osoby niezamieszkałe lub nieposiadające siedziby na terytorium danego państwa są w większości przypadków cudzoziemcami³. Z uwagi na fakt, iż kwestię podstawowych wolności zajmują się przede wszystkim państwa członkowskie, sprawy przed Trybunałem dotyczą głównie stosowanych przez państwo środków przewidujących wymóg dotyczący posiadania miejsca zamieszkania lub siedziby (na danym terytorium).

2. Zdecydowanie mniej wiadomo na temat sytuacji, w których osoba prywatna wymaga od innej osoby prywatnej, by ta miała miejsce zamieszkania lub siedzibę w konkretnym miejscu. W świetle prawa Unii można stwierdzić, że dominuje niejasność. Czy zgodne z prawem jest to, że w wielu przypadkach praktycznie niemożliwe jest uzyskanie kredytu hipotecznego przez klienta, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w państwie członkowskim, w którym siedzibę ma bank? Czy ubezpieczyciel może odmówić ochrony ubezpieczeniowej potencjalnemu klientowi posiadającemu miejsce zamieszkania lub siedzibę w innym państwie członkowskim? Dla laika takie sytuacje co najmniej

1 Język oryginału: angielski.

2 Zobacz np. art. 20 i 21 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/123/WE z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. 2006, L 376, s. 36).

3 Zobacz np. wyrok z dnia 7 maja 1998 r., Clean Car Autoservice, C-350/96, EU:C:1998:205, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo.

trudno jest pogodzić z celem przyświecającym rynkowi wewnętrznemu. Chociaż według niektórych tego rodzaju praktyk nie da się pogodzić z logiką rynku wewnętrznego, „w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, zgodnie z postanowieniami Traktatów”⁴, inni zwróciliby uwagę na rzekomo fundamentalną różnicę między działalnością podmiotów publicznych i prywatnych oraz fakt, iż w świetle leżącej u podstaw logiki działalność publiczna przynajmniej początkowo miała być regulowana podstawowymi wolnościami, a działalność prywatna – przepisami prawa konkurencji. Resztę pozostawia się samemu „rynkowi”.

3. Nie jest celem niniejszej opinii rozstrzygnięcie tego fundamentalnego sporu⁵. Dość rzec, że najwyraźniej w szeregu przypadków „rynek” nie sprawdził się w sytuacjach „horyzontalnych” między dwoma osobami prywatnymi, dlatego też prawodawca unijny zaczął podejmować działania w tym zakresie i ograniczył autonomię sektora prywatnego⁶. Doskonałym przykładem w tej dziedzinie jest uregulowanie opłat roamingowych w Unii Europejskiej⁷. W tym przypadku prawodawca unijny rzeczywiście zaangażował w relację między osobami, które znalazły się w asymetrycznej relacji: operatorami komórkowymi z jednej strony i konsumentami z drugiej strony, oraz zastosował bezpośrednio do sytuacji horyzontalnych klasyczne instrumenty rynku wewnętrznego, takie jak zasada niedyskryminacji⁸.

4. Innym przykładem interwencji prawodawcy unijnego jest przedmiot niniejszej sprawy: płatności transgraniczne w Unii Europejskiej. W tym celu w przededniu uzyskania przez banknoty i monety euro statusu legalnego środka płatniczego z dniem 29 grudnia 2001 r.⁹ Rada przyjęła rozporządzenie w sprawie płatności transgranicznych: rozporządzenie (WE) nr 2560/2001¹⁰, uchylone rozporządzeniem (WE) nr 924/2009¹¹. W rezultacie prawodawca unijny przyjął rozporządzenie (UE) nr 260/2012 ustanawiające wymogi techniczne i biznesowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro¹². To wykładnia drugiego z rozporządzeń stanowi przedmiot sporu w niniejszym postępowaniu.

5. Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy, Austria) zwraca się z pytaniem, czy niemiecki operator kolejowy Deutsche Bahn Aktiengesellschaft (zwany dalej „Deutsche Bahn”) może wymagać od klientów chcących dokonać płatności poprzez polecenie zapłaty, by zamieszkiwali w Niemczech.

4 Zobacz art. 26 ust. 2 TFEU.

5 Prawda leży oczywiście gdzieś po środku.

6 W przedmiocie autonomii sektora prywatnego i prawa Unii zob. D. Leczykiewicz, S. Weatherill, „Private Law Relationships in EU Law”, w: D. Leczykiewicz, S. Weatherill (Eds), *The Involvement of EU Law in Private Law Relationships*, Hart Publishing, Oxford &Portland, Oregon, 2013, s. 1–8, na s. 3–5.

7 Zobacz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. 2012, L 172, s. 10).

8 Oczywiście Unia Europejska poprzez harmonizację w tej dziedzinie uregulowała również szereg aspektów prawa prywatnego, a więc sytuację z definicji horyzontalne (np. przedstawiciele handlowi, odpowiedzialność za produkt, ubezpieczenie i ogólniej ochrona konsumenta). Niemniej jednak choć ostatecznym celem, również w tym przypadku, może być ustanowienie rynku wewnętrznego (zob. w szczególności P.Ch. Müller-Graff, „Allgemeines Gemeinschaftsprivatrecht”, w: M. Gebauer, Ch. Teichmann (Hrsg.), *Europäisches Privat- und Unternehmensrecht (Enzyklopädie Europarecht, Band 6)*, Nomos, Baden-Baden, 2014, s. 69–151, pkt 43 i nast.), stosowane instrumenty nie są takie same. W tych przypadkach prawodawca wykracza poza proste transponowanie tego samego pojęcia zazwyczaj stosowanego w ramach wolności obywatelskich.

9 1 stycznia 2002 r.

10 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie transgranicznych płatności w euro (Dz.U. 2011, L 344, s. 13).

11 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 (Dz.U. 2009, L 266, s. 11).

12 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (Dz.U. 2012, L 94, s. 22), zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 248/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. (Dz.U. 2014, L 84, s. 1) (zwane dalej „rozporządzeniem nr 260/2012”).

6. W niniejszej opinii argumentuję, że odpowiedź na to pytanie powinna brzmieć „nie”. Mój podstawowy argument można podsumować w następujący sposób: firma nie ma obowiązku oferowania swoim klientom płatności poprzez polecenie zapłaty. Jeżeli jednak istnieje taka możliwość, musi być ona oferowana w sposób niedyskryminujący.

Ramy prawne

7. Artykuł 1 rozporządzenia nr 260/2012, zatytułowany „Przedmiot i zakres”, stanowi, co następuje:

„1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące transakcji poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro w Unii, w przypadku gdy zarówno dostawca usług płatniczych płatnika, jak i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w Unii, lub w przypadku gdy jedyny dostawca usług płatniczych uczestniczący w transakcji płatniczej znajduje się w Unii.

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:

- a) transakcji płatniczych przeprowadzanych między dostawcami usług płatniczych i w ramach dostawców usług płatniczych, w tym również między ich agentami lub filiami, na ich własny rachunek;
- b) transakcji płatniczych przetwarzanych i rozliczanych przez systemy obsługujące płatności wysokokwotowe, z wyłączeniem transakcji polecenia zapłaty, w odniesieniu do których płatnik nie zażądał wyraźnie, aby zrealizowano je w systemie obsługującym płatności wysokokwotowe;
- c) transakcji płatniczych przy użyciu karty płatniczej lub podobnego urządzenia, w tym również wypłaty gotówki, chyba że karty płatniczej lub podobnego urządzenia używa się jedynie w celu wygenerowania informacji wymaganej do bezpośredniego dokonania polecenia przelewu lub polecenia zapłaty na rachunek płatniczy identyfikowany przez BBAN lub IBAN oraz z takiego rachunku płatniczego;
- d) transakcji płatniczych przy użyciu jakiegokolwiek urządzenia telekomunikacyjnego, cyfrowego lub informatycznego, jeżeli takie transakcje płatnicze nie skutkują poleceniem przelewu lub poleceniem zapłaty na rachunek płatniczy identyfikowany przez BBAN lub IBAN oraz z takiego rachunku płatniczego;
- e) transakcji przekazu pieniężnego określonych w art. 4 pkt 13 dyrektywy 2007/64/WE^[13];
- f) transakcji płatniczych, w których przypadku przekazywany jest pieniądz elektroniczny określony w art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością^[14], chyba że takie transakcje skutkują poleceniem przelewu lub poleceniem zapłaty na rachunek płatniczy identyfikowany przez BBAN lub IBAN oraz z takiego rachunku płatniczego.

3. W przypadku gdy schematy płatnicze są oparte na transakcjach płatniczych w postaci poleceń przelewu lub poleceń zapłaty, ale wykazują dodatkowe cechy fakultatywne lub obejmują usługi fakultatywne, niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie jedynie do poleceń przelewu lub poleceń zapłaty leżących u podstawy takich transakcji”.

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. 2007, L 319, s. 1).

¹⁴ Dz.U. 2009, L 267, s. 7.

8. Artykuł 2 rozporządzenia nr 260/2012, opatrzony tytułem „Definicje”, przewiduje, że:

„Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) »polecenie przelewu« oznacza krajową lub transgraniczną usługę płatniczą polegającą na uznaniu rachunku płatniczego odbiorcy, w przypadku gdy transakcja płatnicza lub seria transakcji płatniczych z rachunku płatniczego płatnika są dokonywane przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek płatniczy płatnika, na podstawie dyspozycji udzielonych przez płatnika;
- 2) »polecenie zapłaty« oznacza krajową lub transgraniczną usługę płatniczą polegającą na obciążeniu rachunku płatniczego płatnika, w przypadku gdy transakcja płatnicza została zainicjowana przez odbiorcę na podstawie zgody udzielonej przez płatnika;
- 3) »płatnik« oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest posiadaczem rachunku płatniczego i która składa zlecenie płatnicze z tego rachunku płatniczego, lub – w przypadku braku rachunku płatniczego płatnika – osobę fizyczną lub prawną, która składa zlecenie płatnicze na rachunek płatniczy odbiorcy;
- 4) »odbiorca« oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest posiadaczem rachunku płatniczego i która jest zamierzonym odbiorcą środków stanowiących przedmiot transakcji płatniczej;
- 5) »rachunek płatniczy« oznacza rachunek prowadzony w imieniu jednego lub większej liczby użytkowników usług płatniczych, który jest wykorzystywany do wykonywania transakcji płatniczych;

[...]

- 21) »upoważnienie« oznacza wyrażenie zgody i autoryzację ze strony płatnika udzieloną odbiorcy i (bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem odbiorcy) dostawcy usług płatniczych odbiorcy w celu umożliwienia odbiorcy zainicjowania pobrania środków ze wskazanego rachunku płatniczego płatnika oraz w celu umożliwienia dostawcy usług płatniczych odbiorcy wykonania takich dyspozycji;

[...]

- 26) »płatność transgraniczna« oznacza transakcję płatniczą zainicjowaną przez płatnika lub odbiorcę, w przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w różnych państwach członkowskich;
- 27) »płatność krajowa« oznacza transakcję płatniczą zainicjowaną przez płatnika lub odbiorcę, w przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w tym samym państwie członkowskim;

[...]”.

9. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia nr 260/2012, zatytułowanym „Zdolność odbiorcza”:

„1. Dostawca usług płatniczych odbiorcy, który ma zdolność odbiorczą dla krajowej transakcji polecenia przelewu w ramach schematu płatności, musi mieć również zdolność odbiorczą, zgodnie z zasadami unijnego schematu płatności, dla transakcji polecenia przelewu zainicjowanych przez płatnika za pośrednictwem dostawcy usług płatniczych znajdującego się w którymkolwiek państwie członkowskim.

2. Dostawca usług płatniczych płatnika, który ma zdolność odbiorczą dla krajowej transakcji polecenia zapłaty w ramach schematu płatności, musi mieć również zdolność odbiorczą, zgodnie z zasadami unijnego schematu płatności, dla transakcji polecenia zapłaty zainicjowanych przez odbiorcę za pośrednictwem dostawcy usług płatniczych znajdującego się w którymkolwiek państwie członkowskim.

3. Ustęp 2 ma zastosowanie jedynie do poleceń zapłaty, które są dostępne dla konsumentów jako płatników w ramach schematu płatności”.

10. Artykuł 9 rozporządzenia nr 260/2012, zatytułowany „Dostępność płatności”, stanowi:

„1. Płatnik wykonujący polecenie przelewu na rzecz odbiorcy posiadającego rachunek płatniczy znajdujący się w Unii nie podaje nazwy państwa członkowskiego, w którym ma się znajdować ten rachunek płatniczy, pod warunkiem że rachunek płatniczy posiada zdolność odbiorczą zgodnie z art. 3.

2. Odbiorca przyjmujący polecenie przelewu lub stosujący polecenie zapłaty celem pobrania środków od płatnika posiadającego rachunek płatniczy znajdujący się w Unii nie podaje nazwy państwa członkowskiego, w którym ma się znajdować ten rachunek płatniczy, pod warunkiem że rachunek płatniczy posiada zdolność odbiorczą zgodnie z art. 3”.

11. Artykuł 77 dyrektywy (UE) 2015/2366¹⁵, zatytułowany „Wnioski o zwroty z tytułu transakcji płatniczych zainicjowanych przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem”, stanowi w ust. 1:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby płatnik mógł występować o zwrot, o którym mowa w art. 76, z tytułu autoryzowanej transakcji płatniczej zainicjowanej przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem przez okres ośmiu tygodni od daty obciążenia rachunku”.

12. Rozporządzenie (UE) 2018/302¹⁶, które ma zastosowanie od dnia 3 grudnia 2018 r., stanowi w art. 5, zatytułowanym „Niedyskryminacja ze względów związanych z płatnością”, co następuje:

„1. W ramach akceptowanych przez handlowca środków płatności nie może on ze względów związanych z przynależnością państwową klienta, jego miejscem zamieszkania lub miejscem prowadzenia działalności, lokalizacją rachunku płatniczego, miejscem prowadzenia działalności dostawcy usług płatniczych lub miejscem wydania instrumentu płatniczego w Unii stosować zróżnicowanych warunków w odniesieniu do transakcji płatniczej, jeżeli:

- a) transakcji płatniczej dokonuje się w drodze transakcji elektronicznej za pomocą polecenia przelewu, polecenia zapłaty lub instrumentu płatniczego opartego na karcie w obrębie tej samej marki płatniczej i kategorii;
- b) są spełnione wymogi dotyczące uwierzytelnienia zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/2366; oraz
- c) transakcji płatniczej dokonuje się w walucie akceptowanej przez handlowca.

2. Gdy jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami, zakaz określony w ust. 1 nie uniemożliwia handlowcowi wstrzymania dostawy towarów lub świadczenia usługi do czasu, gdy otrzyma potwierdzenie, że transakcja płatnicza została prawidłowo zainicjowana.

15 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. 2015, L 337, s. 35).

16 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz.U. 2018, L 601 s. 1).

3. Zakaz określony w ust. 1 nie uniemożliwia handlowcowi żądania opłat za korzystanie z instrumentu płatniczego opartego na karcie, w przypadku którego opłaty interchange nie zostały uregulowane w rozdziale II rozporządzenia (UE) 2015/751^[17], ani za usługi płatnicze, do których nie ma zastosowania rozporządzenie (UE) nr 260/2012, chyba że prawo państwa członkowskiego, któremu podlega działalność handlowca, przewiduje taki zakaz lub ograniczenie prawa do żądania opłat za korzystanie z instrumentów płatniczych, zgodnie z art. 62 ust. 5 dyrektywy (UE) 2015/2366. Opłaty te nie mogą przekraczać kosztów bezpośrednich ponoszonych przez handlowca z tytułu korzystania z instrumentu płatniczego”.

Okoliczności faktyczne, postępowanie i pytanie prejudycjalne

13. Strona wnosząca skargę kasacyjną w postępowaniu głównym, Verein für Konsumenteninformation (stowarzyszenie na rzecz informowania konsumentów), jest zgodnie z prawem austriackim uprawniona do wytoczenia powództwa w celu ochrony konsumentów.

14. Strona pozwana w postępowaniu głównym, Deutsche Bahn, jest przedsiębiorstwem kolejowym z siedzibą w Niemczech, które między innymi oferuje austriackim klientom możliwość dokonywania przez Internet rezerwacji międzynarodowych podróży koleją. W tym celu zawiera ona z konsumentami umowy oparte na własnych warunkach przewozu. Warunki te zawierają zapis, na mocy którego za bilety rezerwowane przez stronę internetową można zapłacić w szczególności kartą kredytową, szybkim przelewem bankowym lub w ramach schematu polecenia zapłaty SEPA (jednolitego obszaru płatności w euro), przy czym z ostatniej możliwości mogą skorzystać jedynie klienci, których miejscem zamieszkania są Niemcy. Co więcej, aby aktywować polecenie zapłaty SEPA, niezbędne jest udzielenie w toku rejestracji zgody na przeprowadzenie badania wiarygodności płatniczej.

15. Verein für Konsumenteninformation wystąpiło do Handelsgericht Wien (sądu gospodarczego w Wiedniu, Austria) z powództwem, w ramach którego zwróciło się do tego sądu o nałożenie na Deutsche Bahn nakazu wstrzymania się od stosowania wspomnianego zapisu w umowach konsumenckich ze względu na fakt, iż stoi on w sprzeczności z art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012, ponieważ konsument zwykle będzie posiadał rachunek płatniczy w banku z siedzibą w państwie członkowskim, w którym ów konsument ma miejsce zamieszkania.

16. Wyrokiem z dnia 13 lipca 2016 r. Handelsgericht Wien (sąd gospodarczy w Wiedniu) przychylił się do pozwu Verein für Konsumenteninformation w odniesieniu do konsumentów zamieszkujących w Austrii ze względu na sprzeczność spornego zapisu z art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012.

17. W toku postępowania apelacyjnego Oberlandesgericht Wien (wyższy sąd krajowy w Wiedniu, Austria) uchylił wyrok i oddalił powództwo Verein für Konsumenteninformation z uwagi na fakt, że choć art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 przewiduje wymóg, by płatnik i odbiorca mieli wyłącznie jeden rachunek płatniczy, aby możliwe było dokonywanie krajowych i transgranicznych płatności w ramach polecenia zapłaty SEPA, to rozporządzenie to nie zobowiązuje odbiorców do akceptowania we wszystkich przypadkach konkretnych instrumentów płatniczych SEPA w transakcjach handlowych z konsumentami.

18. W następstwie wniesionej od tego wyroku przez Verein für Konsumenteninformation skargi kasacyjnej Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy) wyraził pogląd, iż art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012, zakazując płatnikom i odbiorcom określania państwa członkowskiego, w którym ma się znajdować rachunek płatniczy drugiej strony, nie ma zastosowania do dostawców usług płatniczych, ale ma zastosowanie do relacji między odbiorcami a płatnikami, a więc służy ich ochronie. Chociaż

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz.U. 2015, L 123, s. 1).

prawdą jest, że przy dosłownej wykładni przepis ten stanowiłby jedynie zakaz przyjmowania kryterium w postaci umiejscowienia rachunku płatniczego płatnika, wymóg, by płatnik dokonujący polecenia zapłaty posiadał miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym samym państwie członkowskim co odbiorca, może wpływać na ów przepis, ponieważ rachunek płatnika, co do zasady, znajduje się w państwie, w którym płatnik zamieszkuje lub ma siedzibę.

19. W tych okolicznościach Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy) postanowieniem z dnia 20 grudnia 2017 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 17 stycznia 2018 r., postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 należy interpretować w ten sposób, że zakazuje on odbiorcy uzależniania dokonywania płatności w ramach schematu polecenia zapłaty SEPA od posiadania przez płatnika miejsca zamieszkania w tym państwie członkowskim, w którym siedzibę (lub miejsce zamieszkania) ma odbiorca, jeżeli dopuszcza on dokonywanie płatności także w inny sposób, jak np. kartą kredytową?”.

20. Uwagi na piśmie złożyły strony postępowania głównego i Komisja Europejska, wszystkie one przedstawiły ponadto również uwagi ustne podczas rozprawy w dniu 30 stycznia 2019 r.

Ocena

21. Sąd odsyłający chciałby wiedzieć, czy art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 należy interpretować w ten sposób, że płatnikowi zakazuje się dokonywania płatności w ramach schematu polecenia zapłaty SEPA w zależności od tego, czy jego miejsce zamieszkania znajduje się w państwie członkowskim, w którym odbiorca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

22. Verein für Konsumenteninformation uważa, że art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 zakazuje sytuacji, w której odbiorca uzależnia akceptowanie płatności poprzez polecenie zapłaty SEPA od spełnienia warunku posiadania przez płatnika miejsca zamieszkania lub siedziby w państwie członkowskim siedziby lub miejsca zamieszkania odbiorcy, nawet jeżeli akceptowane są również inne metody płatności, przykładowo kartą kredytową. Komisja jest tego samego zdania.

23. Deutsche Bahn nie podziela tej opinii. Podnosi, że chociaż art. 9 ust. 2 rozporządzenia reguluje relację między płatnikiem a odbiorcą, nie stanowi on, że odbiorca ma obowiązek oferować możliwość korzystania z polecenia zapłaty, ani nie zakazuje wymagania od płatnika spełnienia innych warunków w celu uzyskania możliwości skorzystania z polecenia zapłaty. W szczególności przepis ten nie stanowi, że odbiorca chcący oferować możliwość dokonania płatności poleceniem zapłaty będzie zobowiązany do oferowania tej możliwości wszystkim swoim klientom albo do nieoferowania jej wcale. Z przepisu wynika jasno, że wykorzystanie schematu polecenia zapłaty wymaga odpowiedniego porozumienia między stronami umowy. Jedynie w takiej sytuacji odbiorcę obowiązywałby zakaz utrzymywania warunku, aby rachunek płatniczy wykorzystywany dla celów polecenia zapłaty znajdował się w określonym państwie członkowskim.

Artykuł 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 – Obowiązki odbiorcy

24. Zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 „odbiorca przyjmujący polecenie przelewu lub stosujący polecenie zapłaty celem pobrania środków od płatnika posiadającego rachunek płatniczy znajdujący się w Unii nie podaje nazwy państwa członkowskiego, w którym ma się znajdować ten rachunek płatniczy, pod warunkiem że rachunek płatniczy posiada zdolność odbiorczą zgodnie z art. 3 [tego rozporządzenia]”.

25. Kluczowe pojęcia zawarte w przepisie zostały zdefiniowane w art. 2 rozporządzenia. I tak: „polecenie przelewu” oznacza usługę płatniczą polegającą na uznaniu rachunku płatniczego odbiorcy transakcją płatniczą z rachunku płatniczego płatnika przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek płatniczy płatnika, na podstawie dyspozycji udzielonych przez płatnika¹⁸. Polecenie zapłaty oznacza z kolei usługę płatniczą polegającą na obciążeniu rachunku płatniczego płatnika, w przypadku gdy transakcja płatnicza została zainicjowana przez odbiorcę na podstawie zgody udzielonej przez płatnika.

26. Można argumentować, że w kontekście brzmienia jedynie art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 Deutsche Bahn nie działała w sprzeczności z prawem. W zasadzie Deutsche Bahn nie wymaga od klientów chcących skorzystać z polecenia zapłaty, by ich rachunek płatniczy znajdował się w konkretnym państwie członkowskim.

27. Sprawa jednak nie jest taka prosta. Jak wykażę w dalszej części, istnieją przekonujące względy wynikające z kontekstu i celów rozporządzenia, którego dotyczy sprawa¹⁹, wskazujące na odmienną wykładnię art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012.

28. Rozporządzenie nr 260/2012 przyjęto w ramach przedsięwzięcia, jakim było utworzenie jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA) w celu ustanowienia wspólnych usług płatniczych na terytorium całej Unii Europejskiej z myślą o zastąpieniu obecnych krajowych usług płatniczych w odniesieniu do płatności denominowanych w euro. W celu zapewnienia pełnego przejścia na ogólnounijne polecenia przelewu i polecenia zapłaty w euro wspomniane rozporządzenie ustanawia techniczne i handlowe wymogi na potrzeby ustanowienia zintegrowanego rynku płatności elektronicznych, „na którym nie będzie istniało rozróżnienie między płatnościami krajowymi i płatnościami transgranicznymi”²⁰. Wymogi te powinno się stosować do płatności SEPA, zarówno krajowych, jak i transgranicznych, na tych samych podstawowych warunkach i w ramach takich samych praw i obowiązków, „bez względu na lokalizację na terytorium Unii”²¹.

29. Chociaż głównym celem rozporządzenia nr 260/2012 jest ustanowienie technicznych i handlowych warunków korzystania z poleceń przelewu i poleceń zapłaty w celu ustanowienia wspólnych usług płatniczych w Unii Europejskiej, co oznacza, że dotyczy ono głównie odbiorców, rozporządzenie to uwzględnia również płatników, a konkretnie – w pewnym stopniu – relacje między odbiorcami a płatnikami. W tym względzie art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012, który stanowi w pewnym sensie aliud w systemie rozporządzenia, ma zastosowanie konkretnie do relacji między odbiorcami a płatnikami²². W związku z tym znaczenie wysokiego poziomu ochrony płatników, w szczególności w przypadku transakcji polecenia zapłaty, podkreślono w preambule do rozporządzenia²³.

30. Faktem jest, że w znamienitej większości przypadków w Unii Europejskiej miejsce zamieszkania lub siedziby danej osoby odpowiada miejscu, w którym znajduje się jej rachunek płatniczy. Wydaje się, że stwierdzenie to ma charakter na tyle aksjomatyczny, iż nie wymaga w tym względzie przedstawienia dowodów. Wymóg, aby płatnik miał miejsce zamieszkania lub siedzibę w określonym państwie członkowskim, jest jednoznaczny z określeniem, w którym państwie członkowskim musi znajdować się rachunek płatniczy. Co więcej, jak słusznie podkreślało Verein für Konsumenteninformation, wymóg, aby konsument w celu spełnienia warunku płatności poleceniem zapłaty zamieszkiwał w Niemczech, prowadzi do jeszcze poważniejszego ograniczenia niż (sama) kwestia otwarcia rachunku w Niemczech.

18 Zobacz art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 260/2016.

19 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględniać nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele aktu prawnego, którego jest on częścią, oraz w szczególności genezę tego uregulowania; zob. np. wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo.

20 Zobacz motyw 1 rozporządzenia nr 260/2012.

21 Zobacz motyw 1 rozporządzenia nr 260/2012.

22 Niemiecki wyższy sąd krajowy scharakteryzował ten przepis wręcz jako chroniący konsumentów. Zobacz Oberlandesgericht Karlsruhe, 20 kwietnia 2018 r., 4 U 120/17, pkt 10 i nast., *MultiMedia und Recht (MMR)*, 2018, s. 611.

23 Zobacz motyw 32 rozporządzenia nr 260/2012, który odnosi się do „wysokiego poziomu ochrony konsumenta”.

31. Wydaje się zatem, iż praktyka stosowana przez Deutsche Bahn stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012.

32. Deutsche Bahn przywołuje jednak dwa argumenty na usprawiedliwienie swojej praktyki. Po pierwsze, spółka ta twierdzi, że należy wziąć pod uwagę przepisy i ducha rozporządzenia 2018/302. Po drugie, Deutsche Bahn uznaje własną praktykę za usprawiedliwioną ze względu na rzekomą konieczność przeprowadzania badania wiarygodności płatniczej. Odniosę się do tych argumentów po kolei.

Rozporządzenie 2018/302

33. Deutsche Bahn ma pełną świadomość, że rozporządzenie 2018/302 nie ma zastosowania do niniejszej sprawy.

34. Rozporządzenie to ma zastosowanie od dnia 3 grudnia 2018 r.²⁴, a zatem nie ma zastosowania do niniejszego postępowania *ratione temporis*. Nie ma również zastosowania *ratione materiae*, skoro ze względu na art. 1 ust. 3 tego rozporządzenia w związku z art. 2 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2006/123 nie obejmuje ono usług transportowych. Co więcej, w motywie 9 rozporządzenia 2018/302 stwierdzono, iż dyskryminacja może wystąpić również w przypadku usług transportowych, w szczególności w kwestii sprzedaży biletów na przewóz osób. W motywie tym zwrócono w tej kwestii uwagę na cztery rozporządzenia dotyczące sektora transportu, z których trzy zawierają przepisy bezpośrednio wykluczające dyskryminację ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania w dostępie do transportu: rozporządzenie (WE) nr 1008/2008²⁵, rozporządzenie (UE) nr 1177/2010²⁶ oraz rozporządzenie (UE) nr 181/2011²⁷. Jeżeli chodzi o czwarte rozporządzenie, rozporządzenie (WE) nr 1371/2007²⁸, które dotyczy praw i obowiązków pasażerów kolei w sektorze kolejowym, motyw 9 rozporządzenia 2018/302 stanowi, że „w najbliższej przyszłości planuje się zmianę rozporządzenia (WE) nr 1371/2007 [...] w tym zakresie”.

35. Niemniej jednak Deutsche Bahn uważa, że rozporządzenie 2018/302 należy mimo wszystko brać pod uwagę przy dokonywaniu wykładni art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012, aby uniknąć sprzeczności i niespójności w stosowaniu prawa wtórnego Unii.

36. W tym względzie Deutsche Bahn utrzymuje, że art. 5 rozporządzenia 2018/302 zawiera szczegółowe zasady określające, czy i kiedy dyskryminacja ze względu na miejsce zamieszkania jest dopuszczalna. Zgodnie z art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia w ramach akceptowanych przez handlowca środków płatności nie może on ze względów związanych między innymi²⁹ z miejscem zamieszkania

²⁴ Zobacz art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/302.

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. 2008, L 293, s. 3). Zobacz art. 23 ust. 2: „Bez uszczerbku dla art. 16 ust. 1 korzystanie z taryf lotniczych i stawek lotniczych za dostępne publicznie przewozy lotnicze wykonywane na trasie rozpoczynającej się w porcie lotniczym znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego, do którego ma zastosowanie traktat, umożliwia się na zasadach niedyskryminacyjnych, bez względu na przynależność państwową, *miejsce zamieszkania* klienta i siedzibę przedstawiciela przewoźnika lotniczego lub innego sprzedawcy biletów na terenie Wspólnoty”. Podkreślenie moje.

²⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. 2010, L 334, s. 1). Zobacz art. 4 ust. 2: „Bez uszczerbku dla taryf socjalnych warunki umowne i taryfy stosowane przez przewoźników są oferowane ogółowi społeczeństwa bez jakiegokolwiek dyskryminacji, bezpośredniej lub pośredniej, dyskryminacji ze względu na obywatelstwo klienta końcowego lub siedzibę przewoźnika lub sprzedawcy biletów w Unii”.

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. 2011, L 55, s. 1). Zobacz art. 4 ust. 2: „Bez uszczerbku dla taryf socjalnych warunki umowne i stawki stosowane przez przewoźników są oferowane ogółowi społeczeństwa bez jakiegokolwiek dyskryminacji, bezpośredniej lub pośredniej, ze względu na obywatelstwo klienta końcowego lub siedzibę przewoźnika lub sprzedawcy biletów w Unii”.

²⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.U. 2007, L 315, s. 14).

²⁹ Jak również ze względów związanych z przynależnością państwową klienta, miejscem prowadzenia działalności, lokalizacją rachunku płatniczego, miejscem prowadzenia działalności dostawcy usług płatniczych lub miejscem wydania instrumentu płatniczego w Unii.

klienta stosować zróżnicowanych warunków w odniesieniu do transakcji płatniczej, jeżeli transakcji płatniczej dokonuje się w drodze transakcji elektronicznej za pomocą polecenia przelewu, polecenia zapłaty lub instrumentu płatniczego opartego na karcie w obrębie tej samej marki płatniczej i kategorii³⁰ i spełnione są wymogi dotyczące uwierzytelnienia zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/2366³¹. Deutsche Bahn twierdzi, że to właśnie wymogi dotyczące uwierzytelnienia³² nie są spełnione w niniejszym postępowaniu, co oznacza, że dyskryminacja ze względu na miejsce zamieszkania jest możliwa.

37. W opinii Deutsche Bahn ze względu na to, że gdyby w niniejszej sprawie przyjąć fikcję możliwości zastosowania do niej rozporządzenia 2018/302, dyskryminacja ze względu na miejsce zamieszkania byłaby możliwa na podstawie art. 5 tego rozporządzenia, dlatego też powinna być również możliwa na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012. Trybunał powinien zatem dokonać wykładni art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 w ten sposób, że zezwala on na dyskryminację ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę.

38. Nie przekonuje mnie powołanie się dla celów niniejszej sprawy na rozporządzenie 2018/302 i wszelkie negatywne analogie z niego wynikające³³.

39. Rozporządzenie 2018/302 jest przykładem aktu, w którym prawodawca unijny był bardziej konkretny w kwestii kryteriów określających warunki, w których nierówne traktowanie ze względu na miejsce zamieszkania płatnika jest zakazane (lub – patrząc z innej perspektywy – kiedy takie nierówne traktowanie jest dozwolone). Standard taki ma zastosowanie w zakresie rozporządzenia 2018/302, i tylko w takim zakresie. Wiąże się to ze specyfiką blokowania geograficznego, która jest całkowicie odmienna od specyfiki poleceń zapłaty. Gdyby unijny prawodawca chciał ustanowić takie same standardy w odniesieniu do płatności za pośrednictwem polecenia zapłaty SEPA w ramach zakresu rozporządzenia nr 260/2012, mógłby to swobodnie uczynić. Trudno mi jednak powiązać ze sobą te pojęcia w sytuacji braku jasnego odniesienia w tym rozporządzeniu do aktów takich jak rozporządzenie 2018/302, tym bardziej że mamy do czynienia z relacją horyzontalną między dwiema osobami prywatnymi. W takiej sytuacji tym silniejsze jest założenie, że unijny prawodawca uwzględnił już i wyważył wszystkie interesy i nie istnieje powód, by to kwestionować.

40. Podsumowując: przy dokonywaniu wykładni art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 nie należy – wbrew twierdzeniom Deutsche Bahn – uwzględniać rozporządzenia 2018/302. Odwołania do rozporządzenia 2018/302 oraz ewentualne analogie wprowadzają więcej niejasności niż przekonujących argumentów.

Wyjątki w obowiązkach odbiorców

41. Na zakończenie chciałbym odnieść się do kwestii tego, czy ograniczenie swobody płatności uniemożliwione w art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012 mogłoby być potencjalnie uzasadnione, a więc, innymi słowy, czy istnieje możliwość, aby przedsiębiorstwo odstąpiło od wymogu art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012.

30 Litera a).

31 Litera b). Oraz gdy transakcji płatniczej dokonuje się w walucie akceptowanej przez handlowca – lit. c).

32 Zobacz art. 97 dyrektywy 2015/2366.

33 Należy podkreślić, że w następstwie otrzymania od Deutsche Bahn uwag pisemnych Trybunał zwrócił się do uczestników na podstawie art. 61 ust. 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości o ustosunkowanie się podczas rozprawy do ewentualnego znaczenia rozporządzenia 2018/302. Ja osobiście opuszczałem rozprawę w przekonaniu, że w niniejszym postępowaniu nie należy korzystać z tego rozporządzenia.

42. Deutsche Bahn zwraca uwagę na ryzyko nadużyć i braku płatności w związku z płatnością za pośrednictwem polecenia zapłaty. Ryzyko takie uważa się za wysokie, gdy – jak ma to miejsce w postępowaniu głównym – upoważnienie SEPA jest wystawiane odbiorcy bezpośrednio przez klienta, bez interwencji dostawcy usług płatniczych klienta lub odbiorcy. Faktycznie w przypadku innych metod płatniczych dostawca usług płatniczych zaakceptowałby płatność klienta wyłącznie na podstawie pozytywnej prognozy płatności. Z kolei w przypadku polecenia zapłaty to sam odbiorca musi ocenić ryzyko niedokonania zapłaty przez klienta. To odbiorca, wydając bilet, jako pierwszy realizuje swoje zobowiązania. W związku z powyższym to odbiorca ponosi ryzyko niedokonania płatności przez płatnika.

43. Deutsche Bahn uznaje zatem za konieczne, by możliwe było przeprowadzenie badania wiarygodności płatniczej. Przedsiębiorstwa oferujące takie usługi na ogół oferują je na skalę krajową. Deutsche Bahn podkreśla, że przeprowadzenie odpowiedniego badania wiarygodności płatniczej na takich samych warunkach we wszystkich państwach w ramach SEPA jest zwyczajnie niemożliwe. Badanie wiarygodności płatniczej klientów zamieszkałych w Austrii jest piętnastokrotnie droższe niż badanie wiarygodności płatniczej klientów zamieszkałych w Niemczech. Odbiorca poniósłby znaczące nakłady, gdyby musiał dostosować swoje systemy rozliczeniowe i interfejsy w taki sposób, aby móc uwzględnić badania wiarygodności płatniczej na całym obszarze SEPA. Z uwagi na te koszty korzystanie z polecenia zapłaty często nie byłoby opłacalne i nie mogłoby być dłużej oferowane. Nie mogło to być intencją prawodawcy europejskiego.

44. Deutsche Bahn podnosi również, że włączenie badania wiarygodności kredytowej w metodę płatności organizowaną przez samego operatora nie byłoby dla wielu odbiorców SEPA wykonalne, a w wielu państwach członkowskich nie byłoby możliwe na akceptowalnych w ujęciu handlowym warunkach. Żaden operator nie zapewniałby informacji o wiarygodności kredytowej na poziomie SEPA. W przypadku niektórych państw członkowskich SEPA nie byłoby możliwe uzyskiwanie żadnych informacji lub możliwe byłoby uzyskanie jedynie częściowej informacji o wiarygodności kredytowej klienta. Odbiorca nie mógłby zatem odpowiednio ograniczyć ryzyka niedotrzymania zobowiązań w związku z poleceniami zapłaty SEPA w odniesieniu do takich klientów, a jeżeli wymagane byłoby oferowanie polecenia zapłaty klientom zamieszkałym w tych państwach, odbiorca świadomie poniósłby niemożliwe do oszacowania ryzyko. Co więcej, ze względu na różnice w zwyczajach płatniczych lub oczekiwaniach klientów w różnych państwach SEPA występowałyby istotne różnice w kosztach uzyskania informacji kredytowej dotyczącej klienta, w związku z czym w którymś z państw członkowskim nieopłacalne mogłoby być preferowanie poleceń zapłaty zamiast mniej kosztownych metod płatności.

45. Chociaż rozumiem argumenty rynkowe przytoczone przez Deutsche Bahn, nie mogę z prawnego punktu widzenia zgodzić się z tym tokiem argumentacji.

46. Ani art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012, ani żaden inny przepis tego rozporządzenia nie stanowi podstawy usprawiedliwienia. Dopatrywanie się możliwych usprawiedliwień w treści rozporządzenia (najpewniej wbrew prawdopodobnej intencji prawodawcy unijnego, który – gdyby zechciał – odniósłby się do tego zagadnienia) nie jest drogą, do której obrania zachęcałbym Trybunał.

47. Powtórzę, iż rozumiem rozmaite interesy występujące w związku z poleceniem zapłaty między płatnikami a odbiorcami, do których ustosunkowano się w art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012. Jakby nie patrzeć, przepis ten nie przewiduje wyjątków. Prawodawca unijny wykonał swoje zadanie – i może dokonać zmiany przepisów, jeżeli tak postanowi, gdyby – przykładowo – przepisy okazywały się niewykonalne.

48. Fakt, że w praktyce handlowej nie istnieje rynek wewnętrzny w zakresie rejestrów dłużników i oceny wiarygodności kredytowej, nie może sam w sobie usprawiedliwiać spornego wymogu dotyczącego miejsca zamieszkania. Co więcej, taki tok rozumowania jest niebezpiecznie bliski argumentowi czysto ekonomicznemu w kontekście czterech swobód. Takiego argumentu przyjąć nie

można Jak dobrze wiadomo, argumenty czysto ekonomiczne nie mogą być podnoszone przez państwa członkowskie jako nadrzędny interes publiczny. Zapewne w przypadku sytuacji horyzontalnych wcale nie występuje interes *publiczny*, zaś interesy *prywatne* mają zazwyczaj charakter ekonomiczny. Samo powołanie się na brak rynku wewnętrznego w dziedzinie rejestrów dłużników nie wystarczy.

49. Prawdą jest, że może istnieć wiele przedsiębiorstw tudzież odbiorców, którzy wolą z przyczyn handlowych lub innych nie oferować płatnikom możliwości korzystania z polecenia zapłaty. Jest to w pełni zgodne z prawem w świetle art. 9 ust. 2 rozporządzenia nr 260/2012. Przepis ten w rzeczy samej ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy zdecydowano się umożliwić płatność za pośrednictwem polecenia zapłaty. W takiej sytuacji nie może dochodzić do dyskryminacji. Jeżeli zamiast oferować dyskryminujące formy płatności, odbiorca decyduje się nie oferować danej formy płatności wcale, będzie to rzeczywistość ekonomiczna, z którą należy się pogodzić.

Wnioski

50. W świetle powyższych rozważań proponuję, aby na pytanie przedstawione przez Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy, Austria) Trybunał odpowiedział w sposób następujący:

Artykuł 9 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiającego wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009, zmienionego rozporządzeniem (UE) nr 248/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r., należy interpretować w ten sposób, że odbiorcy nie można uzależniać dokonywania płatności w ramach polecenia zapłaty SEPA od posiadania przez płatnika miejsca zamieszkania w tym państwie członkowskim, w którym siedzibę (lub miejsce zamieszkania) ma odbiorca.